

TER BESLUITVORMING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2023-0000551460

Datum
30 augustus 2023

Opgesteld door

Samengewerkt met

Bijlage(n)
2

Aan
Van

de Minister van BZK
CZW

nota

Nota naar aanleiding van het verslag

Aanleiding

Op 18 april 2023 heeft de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken van de Tweede Kamer het verslag uitgebracht met betrekking tot het voorstel van een Tijdelijke wet onderzoeken AIVD en MIVD naar landen met een offensief cyberprogramma (hierna: Tijdelijke wet). In de nota naar aanleiding van het verslag wordt gereageerd op de vele vragen en opmerkingen die de leden van verschillende fracties hebben gesteld.

Geadviseerd besluit

Ondertekening, mede namens de minister van Defensie, van de nota naar aanleiding van het verslag en de aanbiedingsbrief.

Kern

De nota naar aanleiding van het verslag gaat uitvoerig in op de vele vragen en opmerkingen die door de leden van de fracties van de VVD, D66, CDA, SP, PvdA, GroenLinks, PvdD, CU, SGP, Volt en BBB zijn gesteld. De vragen en opmerkingen hebben op alle onderdelen van het wetsvoorstel betrekking, en in sommige gevallen zijn vragen gesteld omtrent de aangekondigde nota van wijziging en over de voorgenomen herziening van de Wiv 2017. In de twee laatstgenoemde gevallen is ervoor gekozen te verwijzen naar de nota van wijziging en de toelichting alsmede de Hoofdpijnennotitie over de herziening van de Wiv 2017, die immers gelijktijdig met de nota naar aanleiding van het verslag aan de Tweede Kamer zullen worden aangeboden.

De beantwoording van de vragen en opmerkingen is in goede samenwerking met de betrokken departementen en dienstonderdelen voorbereid en afgestemd.

In de nota naar aanleiding van het verslag wordt door verschillende fracties vragen gesteld omtrent nut en noodzaak van de Tijdelijke wet en ook naar – kort gezegd – de stand van zaken met betrekking tot de dreiging waarvoor het wetsvoorstel beoogt aan de diensten, onder handhaving van de noodzakelijke waarborgen met het oog op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de noodzakelijke mogelijkheden te bieden om daar effectief op te kunnen treden. In het algemeen deel van de nota naar aanleiding van het verslag, maar ook elders, is benadrukt dat het noodzakelijk is en blijft dat de in het wetsvoorstel voorziene maatregelen zo spoedig mogelijk beschikbaar komen voor de diensten. Immers de dreigingen in het cyberdomein zijn in de afgelopen periode niet afgenomen;

integendeel. Een voortvarende behandeling van het wetsvoorstel, ondanks de vertraging die is opgelopen, blijft noodzakelijk. Er is geschetst dat diverse factoren daaraan ten grondslag liggen, zoals de wens om met een nota van wijziging te komen en deze voorafgaand aan indiening voor advies voor te leggen aan de Afdeling advisering van de Raad van State alsmede – in lijn met de uitspraak in de door de Tweede Kamer aangenomen motie Leijten – ter zake afstemming met TIB en CTIVD te doen plaatsvinden. Uitstel van de behandeling van het wetsvoorstel tot na de verkiezingen of totdat een nieuw kabinet is aangetreden is niet wenselijk.

Onze referentie
2023-0000551460
Datum
30 augustus 2023

Ook komt in het verslag de vraag naar voren of ter bereiking van de met het wetsvoorstel te bereiken doel – in plaats van de in het wetsvoorstel opgenomen oplossingen – andere, eenduidiger alternatieven zijn overwogen. Zoals bekend is bij de voorbereiding van het wetsvoorstel gezien hoe de problematiek waarvoor op korte termijn een oplossing moest worden gevonden, het beste kon worden geadresseerd en zijn ook alternatieven gezien. Die alternatieven zagen op diverse aspecten zoals de reikwijdte van de Tijdelijke wet (bij besluit benoemen van de landen waarop de wet van toepassing zou zijn), de verschillende varianten voor omgang met technische risico's door de diensten bij het binnendringen in geautomatiseerde werken (wel of niet in de wet opnemen), het wel of niet opnemen van een extra criterium voor invulling van de eisen van gerichtheid en proportionaliteit bij OOG-interceptie, en – in de sfeer van toetsing en toezicht – een heroverwegingsplicht in plaats van bindend toezicht, een verbod op het stellen van voorwaarden door de TIB aan rechtmatigheidsoordelen, de uitbreiding c.q. reikwijdte van de informatie-uitwisseling tussen TIB en CTIVD alsmede de reikwijdte van de beroepsregeling ten aanzien van de oordelen van de TIB. Of de uiteindelijk in het wetsvoorstel (en de nota van wijziging) opgenomen maatregelen in de praktijk voldoen, zal – zoals ook is aangegeven in de nota naar aanleiding van het verslag – worden gemonitord en voorts zal een jaar na de inwerkingtreding van de wet een invoeringstoets plaatsvinden. De resultaten zullen worden betrokken bij de voorgenomen herziening van de Wiv 2017 waarvoor de gelijktijdig met de nota naar aanleiding van het verslag aan de Tweede Kamer aan te bieden Hoofdpijnennotitie de contouren schetst.

Politieke context

Het kabinet is demissionair en binnenkort zal de Tweede Kamer besluiten over welke onderwerpen wel of niet controversieel worden verklaard. Het is en blijft van belang dat de behandeling van onderhavig wetsvoorstel doorgang vindt. Inmiddels heeft de CTIVD in brieven aan zowel de vaste commissie BiZa als Defensie van de Tweede Kamer haar zorgen geuit over de voortgang met het wetsvoorstel en aangedrongen op een spoedige behandeling.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Motivering

In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Nota naar aanleiding van het verslag	
2	Aanbiedingsbrief	

Onze referentie

2023-0000551460

Datum

30 augustus 2023